

Liudmila Petruixévskaja

10 Març 2015

Liudmila Petruixévskaja és l'autora més destacada de la literatura russa contemporània. Va néixer l'any 1938 a Moscou, on encara resideix. És pintora, dramaturga i cantant en teatrets i cabarets moscovites. Les seves obres van estar prohibides durant molts anys, fins i tot temps després que l'antiga URSS permetés la publicació d'autors dissidents com Soljenitsin. L'any 2002, als seixanta-quatre anys, va rebre el guardó independent Triumf al mèrit literari i el Premi Nacional de les Lletres i les Arts. L'any 2004 va obtenir el premi Stanislavski de teatre. La seva narrativa s'ha traduït a més de trenta llengües i les seves obres teatrals han estat representades arreu del món.

El conte que publiquem en avançament editorial, «Alí Babà», és del recull *Hi havia una vegada una noia que va seduir el marit de la seva germana, i ell es va penjar d'un arbre*, publicat recentment per Edicions

del Periscopi, i traduït per Miquel Cabal.

Alí Babà

Es van conèixer fent cua en un bar de copes —coses que passen. Ella es va girar i el va veure, amb els ulls blaus, les pestanyes negres i un vestit finès: aquest serà meu. Com que no podia endevinar que fàcil que li resultaria d'aconseguir el botí, va passar-se una estona girant el cap, marxava de tant en tant («Vaig davant teu, d'acord?»), mentre ell esperava amb paciència que se li destarotés el destí, aquell pobre príncep amb l'únic vestit finès de color gris que li quedava. A diferència de l'Alí Babà, sabia que cap dona que hi toqués no se li tiraria al damunt: aquestes tenen olfacte. Es va prendre aquell galanteig amb un lleuger interès, després de recompondre el que li quedava d'ànima i de recordar el temps en què les dones i les noies del metro i del tramvia li suscitaven encara pensaments del tipus «I si...?». Els últims anys feia un gest de desdeny amb la mà ja abans de tenir un pensament d'aquests. Per exemple: si veia una noia molt bonica, feia un gest aïrat de desdeny. L'Alí Babà no li provocava cap mena d'emoció, per això no tenia cap motiu per fer gestos desdenyosos, era una dona jueva del tot corrent i decent amb uns ulls grossos i negres. Anant gairebé serè, no podia sospitar que darrere de tots els ulls grossos hi ha una personalitat amb un cosmos propi, que cada cosmos viu una sola vegada i que no hi ha dia que no es digui: ara o mai. A més a més l'Alí Babà feia cua a la cerveseria, com ell. En realitat, entrar en aquell local a ell li suposava elevar-se al nivell de les altres persones normals i decents, com l'Alí Babà aquesta. Podia sospitar que per a ella, en canvi, entrar al bar devia representar una davallada. Què hi havia d'anar a fer

una dona decent, en un bar de copes, envoltada d'homes malparlats? Encara que el bar fos al carrer de Puixkin, on hi ha força policia i lluminàries a les parets però on, per contra, una noia de la neteja de vint anys trasteja entre les taules i fa veure que s'emporta la vaixela buida al seu quartet, quan en realitat els clients es passen una bona estona estranyats, remenant entre els peus en la penombra més absoluta: on és l'ampolla de vodka que estava a mitges? Pim-pam cap al quartet i ja tens la noia ensumant pela de llimona després de fer el glop. Per això hi ha hagut molts escàndols amb la direcció del bar, però la policia se n'ha mantingut al marge.

El cas és que ell no coneixia l'Alí Babà i ella, de fet, tampoc no el tenia clissat. Tots dos sospitaven l'un de l'altra que eren persones de bé i es van voler trobar amb les millors intencions: xerrar una mica amb una bona persona.

Van parlar de la molta estona que s'havia de fer cua allà, que en altres llocs també passava, i amb això tots dos van descobrir-se l'un de l'altra un bon coneixement de tots els locals possibles, inclòs el Saigon. Ell va pensar: «Molt bé, la tia ha estat a tot arreu», i va sentir respecte; ella va pensar que el noi d'ulls blaus no estava acostumat a gaires atencions, com li havia pogut semblar després de girar-se per primera vegada a la cua; va quedar aclaparada per la llàstima i va sentir la tendresa que se sent per un gatet de carrer de bona raça que uns amos estan a punt d'atrapar.

Llavors va recitar-li uns quants poemes que havia escrit per al company anterior, que la maleïa perquè li amagava molt hàbilment les ampolles que tenia a mig beure en algun lloc de l'interior mateix del seu pis de mobles senzills, amb el pretext d'evitar que es donés a la beguda. El que no sospitava era que l'Alí Babà se les buidava totes coll avall. Qui havia de notar una ampolla buida de més o de menys en aquell balcó on hi havia un autèntic magatzem de reciclatge? Però aquell company va descobrir les jugades enginyoses que li feia i va penjar l'Alí Babà a l'altra banda de la barana del mateix balcó on ella deixava les ampolles buides tan silenciosament com podia, però sense aconseguir evitar el dring per certa malaptesa manual. En anar a parar a l'altra banda del passamà, l'Alí Babà va clavar els dits al travessar de la barana del balcó i va quedar-hi penjada com una gimnasta a quatre pisos d'altura. Els que passaven van adonar-se de seguida de què anava la cosa i van posar-se a forçar la porta perquè el company de l'Alí Babà, espantat, no responia al timbre i s'estava assegut a la cuina, pensant quina declaració faria a la policia: que era un suïcidi, si ningú no ho havia vist, o bé que era ella que el volia tirar daltabaix i que ell havia hagut de salvar la vida. Quan els dos transportistes que havien irromput a casa seva van posar-li l'Alí Babà al davant amb els dits tots retorçats, ell feia una fila terrible. En veure com engegava a plorar, els dos homes van voler córrer a comprar-li vodka, però el pis es va omplir de dones, totes cridaven molt i van trucar a una ambulància no se sap per què, tenint en compte que l'Alí Babà els suplicava que no ho fessin. Finalment tothom se'n va anar, una ambulància no cura els dits retorçats, això és cosa de l'ambulatori, i la versió que l'Alí Babà es va inventar era que estava netejant la part de fora del balcó. Els metges, que no són investigadors, no van comprovar on eren els draps ni la palangana, van injectar un tranquil·litzant a l'Alí Babà i un altre al seu home i van marxar. Al mateix instant el company va fer fora l'Alí Babà de casa, ple de ràbia va arregar tota la seva roba en una motxilla i la va tirar daltabaix del mateix balcó. Allà dins hi havia totes les seves coses, la rebequeta d'àngora i els pantalons i moltes coses més. Va deixar els cosmètics al bany, va baixar fent tentines a recollir la motxilla i se'n va anar a casa sa mare, on va viure una bona temporada amb els dits retorçats, sense esma de buscar-se una feina. La sortida al bar de copes era l'inici d'una nova era.

El del vestit finès havia anat a parar en aquell bar de copes després d'una breu disputa interna, perquè com que no havia trobat l'home que buscava a l'oficina on l'havien enviat des de direcció (en un moment donat, després de moltes peripècies,

el del vestit finès havia estat rebaixat a ajudant sènior i el feien servir per a moltes feines, inclosa la de

missatger), havia decidit que se n'anava a dinar (tothom pot fer una pausa per dinar) al bar de copes, que prendria pa líquid, que era el nom que donava a la cervesa.

—Pa líquid —va dir el Víktor aquest, després de buidar la gerra.

—El sol —va respondre l'Alí Babà.

—Ja ho entenc, tot és cosa dels fotons —va fer en Víktor.

—M'agrada el sol —va contestar l'Alí Babà.

—Una altra? —va proposar en Víktor, però ella va protestar, dient que la ronda li tocava a ella, que ell ja n'havia pagades sis.

En Víktor va tornar a pensar que era bona entenedora, perquè a ell ja només li quedaven diners per a un parell de gerres, i això ja fins que cobrés, o sigui que li havien de durar tota la setmana següent.

L'Alí Babà sí que tenia diners, havia agafat el vuitè volum de les obres completes de Blok, el del final, perquè sa mare no el trobés a faltar. A casa, Bunin ja el tenien en quatre volums en lloc de nou. Anatole France en tres, i els dos de Iessenin havien desaparegut per sempre. A l'Alí Babà li feia l'efecte que la meitat de les propietats adquirides li pertocava a ella, que no calia esperar que es morís sa mare. Per cert, que sa mare era a l'hospital sense saber que l'Alí Babà havia tornat a casa, si ho hagués sabut hauria interromput el tractament i l'Alí Babà hauria entrat immediatament en un programa de desintoxicació per alcoholisme, com ja havia passat en dues ocasions. Per això l'Alí Babà evitava tornar, feia temps que vivia a casa d'amics i amigues, però d'amigues ja gairebé no n'hi quedaven, només la Cavall, i fins i tot ella s'havia procurat parella, en Vània, un home que li clavava pallisses mortals, a ella i a tothom que passava per casa; amb això havia perdut el costum de rebre els amics i s'havia guanyat la simpatia dels repartidors de la botiga d'alimentació, de manera que a casa sempre hi tenia menjar i beure i feia una vida alegre. L'Alí Babà no tenia cap problema amb les amistats de sexe masculí, l'única cosa era que no podia passar la nit amb aquests homes, perquè tots vivien amb la dona o amb la mare. Justament aquell dia la mare de l'Alí Babà havia trucat a casa per fer la gracieta i ella, mig adormida, havia contestat «Digui'm?» i sa mare havia corregut a dir: «Que ets a casa o què?», però l'Alí Babà havia penjat al mateix moment i no havia tornat a contestar cap trucada i, com que el telèfon no parava de sonar, s'havia vestit, havia agafat amb pena el volum de Blok, restes de cosmètics, unes mitges de sa mare sense cap carrera i un pot de tranquil·litzants i s'havia plantat a la cua del bar.

Quan el bar va tancar, van anar a casa d'en Víktor, perquè vivia sol. Això va ser una gran revelació per a l'Alí Babà: en primer lloc, saber que en Víktor no era casat i, en segon lloc, saber que no vivia amb sa mare. O sigui, que tenia la casa que feia tant que somiava. I potser no va rebre amb gaire passió la proposta de l'Alí Babà d'anar a casa d'ell, però a altes hores de la nit hi va accedir, va obrir una primera porta, després una altra i allà, a l'habitació, s'hi estava fosc i calent, tot i que hi feia certa pudor. Va encendre un llum de taula, va trobar uns llençols nets i els va posar i va començar una nit d'amor. L'Alí Babà estava contenta d'haver aconseguit aixopluc i en Víktor estava content perquè no l'havia cagada i havia trobat els llençols nets el dia que tenia a casa una dona com cal; abans de dormir, l'Alí Babà li va tornar a recitar per iniciativa pròpia el seu poema «Per un camí feixuc te m'he acostat... De ningú no depèn el nostre fat». Abans que s'acabés aquell poema tan llarg, en Víktor ja dormia, és a dir, que va començar a roncar fort i amb ritme. L'Alí Babà va callar i es va adormir amb un sentiment tendre i maternal d'agraïment a l'ànima, però de seguida es va despertar perquè en Víktor s'havia pixat. En aquell precís moment l'Alí Babà va entendre per què en Víktor vivia sol i abandonat i per què l'havia deixat la puta de la seva dona després de canviar el pis de tres habitacions per un pis sencer per a ella i

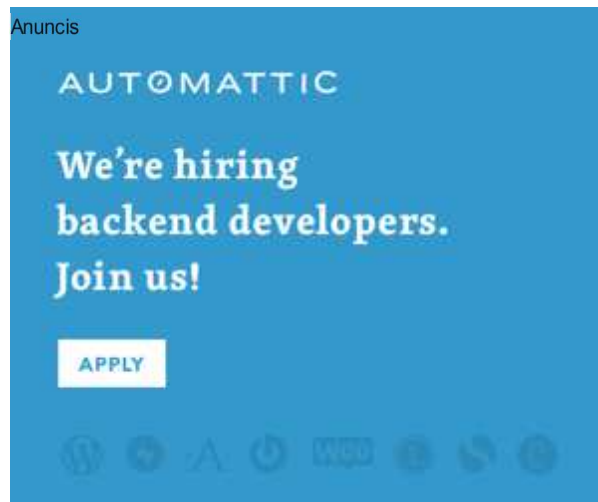
una habitació de deu metres quadrats per a ell, cosa que en Víktor havia acceptat amb resignació. L'Alí Babà es va posar a plorar, es va alçar, es va canviar, va seure a taula a les fosques i entre roncs i pudors va tornar a reflexionar sobre la seva sort; després d'això es va prendre el flascó de tranquil·litzants que feia temps que tenia a punt. En Víktor es va despertar al matí, va veure l'Alí Babà dormint amb el cap a la taula, va llegir la nota que havia deixat i va trucar a una ambulància. Van fer-li un rentat d'estómac, va recobrar els sentits i se la van endur a una clínica psiquiàtrica, ja del tot conscient i amb les seves coses. En Víktor, amb el tremolor de la ressaca, va vestir-se com va poder i va marxar a la feina a esperar que obrissin la botiga de licors, mentre que en aquell moment l'Alí Babà ja jeia en un llit net del pavelló de dones amb desordres psíquics per un període no inferior a un mes, i l'esperava un esmorzar calent, una conversa amb el metge, les misèries de les veïnes; ella també tenia coses per explicar-los, sobretot que el primer cop que va prendre pastilles es va quedar cega un dia sencer, que el segon cop va dormir trenta-sis hores, però que el sisè cop es va llevar a les vuit del matí ben espavilada.

Avançament gentilesa d'Edicions del Periscopi

© Fotografia de l'autora: Anastassia Kasakova

Anuncis

[Report this ad](#)

[Report this ad](#)

Categoria : L'avançat

Etiquetes : Liudmila Petruixévskaja, Miquel Cabal

Crea un lloc web gratuït o un blog a Wordpress.com.